

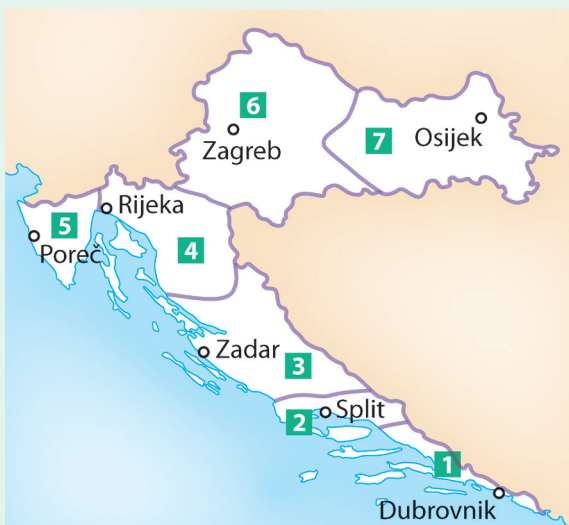
Kroatië

De regio's in deze gids :

(zie de kaart aan de binnenzijde van het omslag)

1 Dubrovnik en de zuidkust	blz. 87
2 Split en de eilanden	blz. 142
3 Zadar en het noorden van Dalmatië	blz. 215
4 De Golf van Kvarner en achterland	blz. 271
5 Istrië	blz. 345
6 Zagreb en Midden-Kroatië	blz. 416
7 Slavonië	blz. 504

Kroatië



Inhoud

1/ DE REIS VOORBEREIDEN

Reistips..... 10

NAAR KROATIË

Met het vliegtuig..... 12

Met de bus..... 12

Met de trein..... 13

Met de auto..... 13

Met de boot..... 13

VOOR HET VERTREK

Klimaat..... 14

Telefoon..... 15

Nuttige adressen..... 15

Formaliteiten..... 16

Geldzaken..... 17

Overnachten..... 17

Uit eten..... 19

WAT IS ER TE DOEN?

Rubrieken in alfabetische
volgorde..... 21

MET HET GEZIN

Bezienswaardigheden en
activiteiten..... 34

MEMO

Evenementen..... 36

Leestips..... 38

Luistertips..... 39

2/ KROATIË ONDER DE LOEP

KROATIË VANDAAG

Kroatische identiteit..... 42

Een economie in verandering..... 44

De kracht van tradities..... 46

Kroatische specialiteiten..... 50

MARITIEM EN CONTINENTAAL, LATIJNS EN SLAVISCH

De kust..... 56

De bergen..... 57

Tussen de Sava en de Drava..... 59

Beschermde natuurgebieden..... 60

Unieke fauna..... 61

GESCHIEDENIS

Geboorte van een natie..... 62

KUNST EN CULTUUR

Samenspel van stijlen..... 68

Van glagolitische tekens tot
tekenfilm..... 72

ABC van de architectuur..... 78

3/ STEDEN EN BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 DUBROVNIK EN DE ZUIDKUST

Dubrovnik.....	88
Mljet.....	117
Pelješac.....	122
Korčula.....	128
Lastovo.....	138

2 SPLIT EN DE EILANDEN

Split.....	144
Trogir.....	171
Brač.....	179
Hvar.....	187
Vis.....	198
De Rivièra van Makarska.....	204

3 ZADAR EN HET NOORDEN VAN DALMATIË

Zadar.....	218
Nationaal Park Paklenica.....	235
Pag.....	239
Dugi Otok.....	246
Šibenik.....	250
Nationaal Park Kornaten.....	262
Nationaal Park Krka.....	266

4 DE GOLF VAN KVARNER EN ACHTERLAND

De Golf van Kvarner.....	274
Rijeka.....	282
Opatija.....	293
Krk.....	299
Cres en Lošinj.....	309
Rab.....	320
Nationaal Park van Risnjak.....	327
Ogulin.....	332
Nationaal Park van de meren van Plitvice.....	337

5 ISTRIË

Labin.....	346
Pula.....	358
Rovinj.....	371
Poreč.....	381
Motovun.....	399
Beram en de bergdorpen van Istrië.....	408

6 ZAGREB EN MIDDEN-KROATIË

Zagreb.....	418
Samobor.....	454
Velika Gorica en de Turopolje.....	461
Sisak.....	464
Krapina en de Kroatische Zagorje.....	472
Varaždin.....	482
De Podravina.....	496

7 SLAVONIË

Osijek.....	506
Natuurpark van Kopački Rit.....	517
Vukovar.....	522
Ilok.....	527
Đakovo.....	534
Požega.....	538
Našice.....	544
Daruvar.....	549

Woordenlijst.....	552
Register.....	555
Kaarten en plattegronden.....	573

Voor het vertrek

Klimaat

Adriatische kust

Istrië, de eilanden en de Dalmatische kust kennen een mediterraan klimaat. De gemiddelde temperatuur bedraagt 7 °C in de winter en 26 °C in de zomer, met uitschieters van 30 °C of meer en plaatselijke en seizoensgebonden verschillen vanwege de sterke winden. De **bora**, een winterse wind uit het noordoosten, kan aan de Dalmatische kust voor ijskoude dagen zorgen. De winters zijn over het algemeen zacht en regenachtig, de zomer is heel droog, althans tot **zware onweersbuien** het gebied omstreeks eind augustus teisteren (kampeersders zijn gewaarschuwd!).

In de bergen

In de winter ligt er gegarandeerd sneeuw en in de zomer zorgt de weelderige plantengroei voor bescherming tegen de hitte.

Binnenland

Zagreb, de Zagorje en Slavonië hebben een semi-landklimaat. De winters zijn lang, met veel sneeuwval en het is heel koud. In de zomer komen vaak hittegolven voor.

Lente

Het paasfeest en de lange week-ends in mei zorgen voor een enorme toevloed van toeristen. Houd er ook rekening mee dat Noord-Italianen en Slovenen elk weekend het naburige Istrië en de eilanden in de Golf van Kvarner overspoelen. Het kan dan moeilijk worden om onderdak te vinden. In mei en juni bezoeken veel groepen de Dalmatische steden Dubrovnik, Hvar en Korčula. Op sommige plaatsen (zoals Rab)

begint het hoogseizoen pas echt in de tweede helft van juni. Voor die tijd zijn niet alle hotels geopend, dus reserveren is aanbevolen.

De lente is het beste seizoen om de natuurparken te bezoeken.

Zomer

In juli en augustus maken de toestroom van toeristen en het relatief kleine hotelaanbod reservering noodzakelijk. **Bezoekersaantallen, prijzen en tarieven** zijn dan het hoogst, vooral in de eerste drie weken van augustus. De eerste weken van juli en de maand september zijn ook bijzonder druk, maar overnachtingen zijn dan iets goedkoper. Dit is ook het seizoen van de festivals in de meeste steden en streken van het land.

Herfst

Het najaar is heel aangenaam aan de kust, waar vanaf september de prijzen en de drukte afnemen. De watertemperatuur blijft tot eind oktober aangenaam en de meeste etablissementen zijn dan nog open.

Winter

Een bezoek aan Zagreb, de Zagorje, Varaždin of de Gorski Kotar midden in de winter kan heel leuk zijn. Sneeuw is er in elk geval, wat de landschappen en steden een romantische sfeer geeft. Veel Dalmatische eilanden en de toeristische steden van Istrië (Rovinj, Poreč) zijn daarentegen bijna gesloten voor het toerisme. Toch zijn er altijd wel een hotel en een restaurant te vinden. U vindt er gegarandeerd rust, maar er is dan niet veel te beleven.

De carnavalsperiode ten slotte trekt tijdens de laatste weken van februari veel bezoekers, met name in Rijeka, Opatija en Samobor.

Telefoon

Vanuit Nederland of België naar Kroatië bellen: kies **00** en vervolgens **385**, het landnummer van Kroatië, daarna het plaatselijke netnummer **zonder de 0**, gevolgd door het abonneenummer.

(☎ zie blz. 29 voor handige telefoonnummers in Kroatië).

Nuttige adressen

TOERISTENBUREAUS

Kroatisch Nationaal Bureau voor Toerisme – Nijenburg 2f, 1081 GG Amsterdam – ☎ 0031 20 661 64 22 – www.kroatischverkeersbureau.nl.

Kroatische Nationale Dienst voor Toerisme – Oud Korenhuisplein 38, 1000 Brussel, ☎ 02 550 18 88, ☎ 0800 95081 (bestelling brochures), www.croatia.hr.

📍 U vindt de adressen van de toeristenbureaus van elke plaats die in deze gids wordt beschreven, onder 'Inlichtingen' in het deel 'Steden en bezienswaardigheden'.

AMBASSADES

Ambassade van Kroatië in Nederland – Amaliastraat 16, 2514 JC Den Haag, ☎ 070 362 36 38, <http://nl.mvp.hr>.

Ambassade van Kroatië in België – Louizalaan 425, 1050 Brussel, ☎ 02 639 20 36, <http://be.mfa.hr>.

Ambassade van Nederland in Kroatië – Medveščak 56, 10000 Zagreb, ☎ 00 385 1 464 2200, www.netherlandsembassy.hr.

Ambassade van België in Kroatië – Pantovčak 125 B1, 10000 Zagreb ☎ 00 385 1 457 8901/02 of 00 385 98 203 044 (noodnummer), <http://diplomatie.belgium.be/croatia>.

INTERESSANTE WEBSITES

De verschillende streken in Kroatië hebben allemaal een website die nuttig kan zijn voor een eerste kennismaking. We moeten er wel bij vermelden dat deze sites niet altijd in het Nederlands beschikbaar zijn, maar vaak wel in het Engels.

Op de website van de **Kroatische ambassade in Den Haag** en van die **in Brussel** is veel informatie te vinden; zie de adressen hierboven. Algemene informatie is te vinden op de officiële website van het **Nationaal Bureau voor Toerisme van Kroatië** (ook Nederlands): www.croatia.hr.

Andere algemene websites: www.kroatie.org en www.kroatiehrvatska.com.

Belangrijke toeristische landstreken hebben ook eigen sites:

Istrië: www.istra.com.

Golf van Kvarner: www.kvarner.hr.

Dubrovnik: www.dubrovnik.hr; voor informatie over het festival van Dubrovnik en voor reserveringen kunt u terecht op www.dubrovnik-festival.hr.

Dalmatië: www.dalmacija.net; informatie over Korčula en Pelješac is te vinden op www.korcula.net.

Zagreb: www.zagreb-touristinfo.hr.

GESPECIALISEERDE BUREAUS

I.D. Riva Tours – Scheepsmakershaven 32d, 3012 KC Rotterdam, ☎ 010 411 11 28, www.idriva.nl. Een zeer compleet aanbod: verhuur van auto's, kamers en boten; of reservering van een Agroturizam in Istrië.

Interhome – In België ☎ 02 648 99 55, www.interhome.be; in Nederland ☎ 070 414 10 00, www.interhome.nl. Verhuur van appartementen en vakantiehuisen, onder andere aan de Kroatische kust.

Vacanceselect – Comeniusstraat 16, 1817 MS Alkmaar, ☎ 072 51 83 183, www.vacanceselect.nl. Voor

Maritiem en continentaal, Latijns en Slavisch

Plotseling, achter een bocht, verschijnt de zee, bezaaid met okerkleurige rotseilanden. De zee is hier even krachtig als vanzelfsprekend aanwezig, kristalhelder en tijdloos, alsof er elk moment een galei zou kunnen opduiken, met roerriemen die ritmisch in het water plonzen en geladen met amforen vol ambrozijn, onderweg naar de haven van Epidaurus...

De kust

De Adriatische Zee is bij uitstek het kanaal voor transport en handel. Griekse, Romeinse, oosterse, Byzantijnse, Venetiaanse en Turkse invloeden hebben de kust geleidelijk vormgegeven.

EEN HELDERE ZEE

De spectaculaire schoonheid van de kust, waar zelfs het kleinste eiland in feite een oude bergtop is, heeft een prijs: er zijn hier niet veel stranden te vinden en de weinige die er zijn, bestaan bovendien vaak uit keien! Wie wil zwemmen, zal dus waterschoenen moeten aanschaffen en zich tevredenstellen met de tamelijk gladde rotsen, de kunstmatig aangelegde betonnen stranden en een gezellige *lungomare*.

Varen is een van de beste manieren om van de zee en de kust te genieten. U zou toch minstens eenmaal moeten deelnemen aan een van de excursies die in alle havens worden aangeboden. Op het programma staat een verkenningstocht naar

eilanden die anders onbereikbaar zouden zijn en bovendien is er tijd voor een zwempartij op een rustig plekje en voor gegrilde sardientjes langs de waterkant.

De bijzondere helderheid van de zee lokt ook ervaren duikers. Duikcentra brengen hen naar ongeprepte zeebodems op volle zee, waar een fauna gedijt die zich hier voor de industriële visvangst verschuilt.

EEN GRILLIGE KUST

De Adriatische kust is steil en spectaculair door de nabijheid van de bergen. De zee is bezaaid met maar liefst 1185 eilanden. Voor de Dalmatische kust liggen langgestrekte, smalle eilanden die dezelfde vorm hebben als de bergketens waaruit ze zijn ontsproten.

Een mooie legende vertelt dat de Kornati-archipel is ontstaan uit een handvol stenen die God in de zee gooide na de wereld te hebben geschapen.

Vooral de Kornati-eilanden en Pag zijn rotsachtige woestijnen onder de zon, met een schrale begroei-



De Riviera van Makarska

J. Huber / Sime / Photononstop

ing die lekker kruidig ruikt. Andere eilanden zijn groener en steiler (Krk). Maar steen blijft het essentiële element. De rotsen vormen soms vreemde maanlandschappen, zoals op sommige plekken van Paq en Rab.

Voor de boeren zijn het harde gronden. Met de ontelbare keien die ze uit de bodem halen, bouwen ze geduldig terrassen voor hun teelt. Op Vis, Krk of Korčula zijn het vooral wijngaarden, op de Kornati-eilanden enkele olijfgaarden, die met muurtjes zorgvuldig tegen de wind worden beschermd. Op Hvar zijn ook lavendel en rozemarijn te vinden.

De bergen

MET DE VOETEN IN HET WATER

In **Dalmatië** is de kustlijn onlosmakelijk verbonden met de bergen, die op veel plaatsen recht in het water duiken. Dat doet ook het Velebitgebergte, waarvan de grijze, kale hellingen steil aflopen naar een ongelooflijk mooie, maar onherbergzame kustlijn. Dubrovnik,

Makarska en Trogir profiteren eveneens van een dergelijke rotsachtige omgeving. Waar de kuststrook een tikkeltje breder is, zoals in de buurt van Zadar of Ploče, wordt de bodem gebruikt voor boomgaarden en groenteteelt. De trechtermondingen van de rivieren (Cetina, Krka) liggen diep ingebed in canyons.

Een stukje Italië

In de **Golf van Kvarner** is de plantengroei ondanks het bergachtige achterland veel rijker: palmen, cipressen, pijnbomen, oleanders en bougainvilles vormen een riviera die niet voor de Côte d'Azur onderdoet. **Istrië** is een smal, driehoekig en bergachtig schiereiland met een mediterraan landschap. Op de dieprode grond liggen overal wijn- en olijfgaarden tussen stapelmuurtjes die het struikgewas en enkele eikenbossen afbakenen. De dorpjes op de bergtoppen doen bijna Italiaans aan.

DINARISCHE ALPEN

Verder in het binnenland vormen de **Dinarische Alpen** een bergketen die zich over meer dan 650 km

Split en de eilanden 2

Michelinkaart 757



▶ SPLIT★★★	144
▶ TROGIR★★	171
▶ BRAČ★★	179
▶ HVAR★★	187
▶ VIS★★	198
▶ DE RIVIÈRA VAN MAKARSKA★ EN RONDRIJTEN	204



Split



178.102 inwoners – Dalmatië

Rondswalen in een onwaarschijnlijk labyrint, een zuilengalerij bewonderen die een caesar waardig is, het mausoleum van een Romeinse keizer inlopen, sfinxen uit Egypte bezichtigen en dan gaan zitten in de schaduw van een romaanse campanile of koffiedrinken in een antieke tempel. Een wandeling in het oude Split is een tocht door tweeduizend jaar geschiedenis. Het enorme, verlaten Romeinse paleis werd ten slotte ingenomen door de bevolking, die er huizen bouwde. De tand des tijds verzwoeg het gebouw, dat nog slechts hier en daar opduikt, in een steegje, boven kraampjes op de markt, in een onderaards gewelf. Het is echt verrassend te ervaren hoe Venetiaanse paleizen, Oostenrijkse gebouwen en hippe bars de Romeinse wereld zijn binnengetreden.



ADRESBOEKJE: BLZ. 167

INLICHTINGEN

Toeristenbureau van Split – Peristilium: ☎ 021 345 606 - www.visitsplit.com - ma-za 9.00-20.00 u; zo 9.00-13.00 u - **Riva:** Obala Hrvatsoskog Narodnog Preporoda 7 - ☎ 021 360 066.

LIGGING

Regiokaart B1 (blz. 142-143) – *Michelin*kaart 757 E8. Split, de centraal aan de Dalmatische kust gelegen tweede stad van het land, is een belangrijk economisch en cultureel centrum. De stad is gebouwd op een schiereiland en bestaat uit een langgerekte, sterk verstedelijkte kustvlakte, in het westen begrensd door de Marjanheuvel. Het achterland is afgebakend door het Mosorgebergte in het oosten en het Kozjakgebergte in het westen.

 Zie 'Aankomst en vertrek' in het 'Adresboekje'.

PARKEREN

De parkeerplaats aan het eind van de Riva, bij de Obala Kneza die rechts naar de ferry's leidt, is het duurst (10 kn/uur). Een gunstiger tarief (50 kn/dag) wordt gerekend op de parkeerplaats achter het busstation, of, voor wie geluk heeft, op de boulevards rond de oude stad. Denk eraan een parkeerkaart te kopen.

AANRADERS

Het peristilium, de Meštrović-galerij, een wandeling op de Marjanheuvel via de wijk Veli Varoš.

PLANNING

Ongeveer 3 uur voor het paleis van Diocletianus, een dag voor de omliggende dorpen en de musea.

MET KINDEREN

Het strand van Baviče en het Archeologisch Museum.



Plein van de Republiek in Split
M. Moxter/imagebroker/age fotostock

Wandelen **Plattegronden I (blz. 146-147) en II (blz. 148-149)**

Ondanks de sombere buitenwijken van Split heeft het historisch centrum grote verrassingen in petto. Loop eerst om het centrum heen alvorens de oude stad in te gaan. U ziet dan beter hoe de stad zich door de eeuwen heen rond het oude paleis van Diocletianus heeft ontwikkeld.

De bouw van het paleis van Diocletianus begon waarschijnlijk in 298 en was nog niet voltooid toen de keizer er zich in 305 terugtrok. Het complex was een enorme rechthoek van 180 m breed (noord- en zuidkant) en 215 m lang (oost- en westkant), een oppervlak dus van 30.000 m² in de traditionele stijl van Romeinse villa's met een geslaagde mengeling van natuursteen, marmer, baksteen en een pannendak. Op de muren werd een weergang gebouwd. Het geheel telde zestien verdedigingstorens, vierkante torens op de vier hoeken, aan drie zijden nog eens twee extra vierkante torens en poorten die werden geflankeerd door achthoekige torens. De zuidgevel langs de keizerlijke vertrekken had geen verdedigingstorens maar was een lange bogengalerij aan het water, onderbroken door drie loggia's.

★ **RONDOM DE OUDE STAD (STARI GRAD) EN HET PALEIS VAN DIOCLETIANUS** **Plattegrond II (blz. 148-149)**

▶ *Wandeling aangegeven in groen op plattegrond II (blz. 148-149) – Ongeveer 45 min. Vertrek van de markt die elke ochtend bij de zeeboulevard wordt gehouden, in de zuidoosthoek van de oude stad.*

Markt (tržnica) **E2**

De dagelijkse markt, een feest van klank, kleur en geur, is de beste introductie tot de stad. Groente en fruit uit de streek, ham en traditionele kaas, grootmoeders die olijfolie, vijgen en honing aanbieden, kraampjes met snuisterijen en voetbalshirts van de plaatselijke club – aan alles is te zien dat Split bruist en springlevend is. De markt wordt gehouden op een groot plein naast de oostgevel van het paleis van Diocletianus.

SPLIT EN DE EILANDEN

★ Oostgevel van het paleis E2

De beste plaats om het reusachtige bouwwerk te bekijken. Ondanks aanpassingen is de gevel hier nog echt in de volle lengte te zien.

Zuidoostelijke toren E2

De vierkante hoektoren heeft zijn ramen nog, ook al zijn ze op de verdieping dichtgemetseld. In de middeleeuwen trokken de aartsbisschoppen de toren, een van de drie die van het oorspronkelijke bouwwerk bewaard zijn gebleven, bij hun paleis.

Zilveren Poort (porta argentea of Srebrna vrata) E2

De poort midden in de gevel is een van de vier oorspronkelijke toegangen, die in de middeleeuwen echter werd dichtgemetseld vanwege de Turkse dreiging. Na de Tweede Wereldoorlog werd de poort weer opengemaakt en gerestaureerd.

De kleine poort, iets noordelijker, dateert uit de 18de eeuw, toen de dreiging van de Turken voorbij was.

Noordoostelijke toren E1

Van deze toren is alleen de oorspronkelijke benedenverdieping bewaard gebleven.

Contarini-bastion (branik Contarini) E1

De massieve versterking aan de overkant van de straat dateert uit de Venetiaanse tijd (17de eeuw). Ook de westelijke pendant aan de overkant van het gemeentepark staat nog overeind.

★ Noordgevel E1

Dit is de interessantste gevel, vooral omdat hij van enige afstand kan worden bekeken. Strategisch





1 SALONA KAŠTELA, KUS SIMU | TROGR, ŠIBENIK

2

2

1 DUBROVNIK

RIJEKA, ANCONA | B | DUBROVNIK | BRAC, HVAR, VIS, KORČULA, LASTOVO

C



Nationaal Park Kornaten

Nacionalni park Kornati



Dalmatië

De Kornati-eilanden lijken net keien die lukraak in het blauwgroene water zijn gestrooid. Kale heuvels waar ezels en schapen rondwalen, een eindeloos rasterwerk van scheidingsmuurtjes, een paar koppige olijfbomen die de zeewind trotseren, een enkele visser, veel zeilboten. Kortom: een betoverend en tegelijk ongenaakbaar landschap.



ADRESBOEKJE: BLZ. 265

INLICHTINGEN

Informatiekantoor van het nationale park en toeristenbureau van Murter – Rudina bb - Murter - ☎ 022 434 995 - www.tzo-murter.hr (website van Murter en Kornati-eilanden) - www.kornati.hr (website van het park).

LIGGING

Regiokaart B3 (blz. 216-217) – **Michellinkaart 757 D8**. De unieke Kornati-archipel bestaat uit 140 eilanden die tussen Šibenik en Zadar in vier rijen evenwijdig aan Pašman en de Dalmatische kust liggen. Het park bestaat alleen uit de achterste twee rijen. Het grootste eiland is Kornat, dat wordt omringd door een labyrint van kleinere eilandjes. De archipel is door het jaar heen onbewoond, maar 's zomers is er accommodatie voor toeristen. Het gebied is een paradijs voor windsurfers en zeilers.

 Zie 'Aankomst en vertrek' in het 'Adresboekje'.

AANRADERS

De kapel van O.-L.-V. van Tarac op Kornat, de 'kroon' van Mana.

PLANNING

Een dag voor het park (heen 9.00 u, terug 17.00 u) en een halve dag voor een wandeling door de haven en over de paden langs zee.

MET KINDEREN

Sommige duikcentra hebben speciale excursies voor kinderen.



De Kornati-archipel
Simeone / Photononstop

Bezichtigen Regiokaart (blz. 216)

▶ *Alleen met een georganiseerde excursie of met een eigen boot. Het park heeft ingangen, in het zuidwesten en noordwesten. Entree: 50 kn/pers. Het tarief voor privéboten is afhankelijk van de lengte van het vaartuig (150 kn/11 m). Let op: de eilanden zijn privébezit. Het is verboden zich buiten de opengestelde paden te begeven. Ook bloemen of planten plukken en onder water vissen zijn verboden.*

★★ **Kornat B3**

Het grootste eiland van de archipel is 25 km lang. Het hoogste punt ligt op 235 m. Kornat is het eerste eiland van de grootste eilandenstrook en ligt in het verlengde van Dugi Otok (*zie aldaar*), dat meer naar het westen ligt.

Vrulje – Dit is het grootste gehucht. Het is hier ontstaan omdat de baai hier breed is en er weidegrond is. Vrulje bezit maar liefst drie ‘straten’ en vijftig huizen, wat vergeleken bij de andere gehuchten heel wat is.

O.-L.-V. van Tarac (Gospa od Tarca) – Deze pittoreske witgekalkte kapel (16de eeuw) staat op de resten van een vroegchristelijke kapel (6de-7de eeuw). Jaarlijks vindt er op de eerste zondag van juli een traditionele bedevaart plaats van 150 tot 200 boten die naar de kapel toe varen.

Toreta – Op deze oeroude plek boven zee waren al sinds de eerste kolonisatie Liburnische nederzettingen. De resten van de burcht dateren uit de 6de eeuw.

★ **Piškerica B3**

Het derde eiland van de archipel is 10,3 km lang en ligt ten zuiden van Kornat. Het is het belangrijkste eiland van de verste rij, aan de kant van de open zee. Tegenover de jachthaven staat een kleine, aan Maria gewijde **Geboortekapel**

ROBINSON OP DE KORNATI

Wie ervan droomt om op een onbewoond eiland avonturier te spelen, kan op de Kornati-eilanden terecht voor een onvergetelijke ervaring. Maar denk vooraf wat het betekent om een hele week op een geïsoleerd en zo goed als verlaten eiland te zitten, zonder stranden en vegetatie. Belangrijkste beperking: er is geen grondwater. Het enige zoete water is de regen die in een ton of put of in natuurlijke kuilen wordt opgevangen, of het water dat met boten wordt aangevoerd. Je moet dus heel zuinig met water omgaan, terwijl de hitte en het zout de moderne mens misschien juist laten snakken naar een verfrissende douche.

KRUIMELS VAN DE AARDKORST

De Kornati-eilanden ontstonden aan het einde van de ijstijd, toen de zeespiegel begon te stijgen en de valleien aan de kust onder water liepen. Alleen de toppen staken nog boven het water uit. Voordien maakten ze deel uit van de Dinarische bergketen langs de Dalmatische kust. Ze hebben dezelfde geologische eigenschappen. Alleen Vela Smokvica bestaat uit dolomiet. Alle andere bestaan uit karst en vertonen de typische kenmerken daarvan (spletten, grotten en dolinen). Door de bijzonder arme vegetatie zijn alle details in de bodem zichtbaar, wat een goed beeld geeft van de bewegingen van de aardkorst, de lagen, plooiingen, breuken en verzakkingen. Kenmerkend zijn de steile *kliffen*, ontstaan door een breuk in de top van het eiland. Het ene deel is in het water verdwenen, het andere is aan de zeezijde door wind en stroming uitgehold. 'Kronen' worden ze hier genoemd.

De Kornati-eilanden werden al in het neolithicum gekoloniseerd, maar alleen tijdens bepaalde seizoenen bewoond door vissers, herders en olijvenkwekers die vooral van Murter of Dugi Otok kwamen. Tot de 17de eeuw waren de eilanden dicht bebost, maar de bomen werden gaandeweg gerooid om plaats te maken voor weilanden. Tegenwoordig bieden de fascinerende steenlagen de aanblik van een abstract en kaal landschap, met hier en daar wat dorre steeneiken en salie- en rozemarijnstruiken. Talloze stenen muurtjes (in totaal 250 km) vormen een rasterwerk waarmee verlaten percelen worden afgebakend. Ze moeten hoog genoeg zijn om de schapen tegen te houden en de planten tegen de zeewind te beschermen. Van steen zijn ook de herdershutten (*stan*) en de dammetjes die vissers gebruikten om boten vast te leggen, netten te drogen en fuiken te herstellen.

die in 1560 werd gebouwd om tijdens het visseizoen de mis te kunnen opdragen. In de Tweede Wereldoorlog gebruikten de partizanen van Tito de kapel als veldhospitaal.

★★ Kroon van Mana (Krune Mana)

De 'kroon' van dit eiland in het zuiden van de archipel is een schitterend voorbeeld van kliffen. Aan de zeezijde vormen schuine kalklagen namelijk een halve cirkel van hoge (70 m) en steile rotswanden in alle nuances grijs en beige. De ruïnes in het uiterste westen van het eiland zijn niet oud. Ze werden in 1959 gebouwd als decor voor een film.

In de omgeving

★ Žut

Het eiland maakt geen deel uit van het nationale park. De toegangsprijzen en het reglement gelden hier dus niet.

Het op een na grootste eiland van de archipel (11,7 km lang) vormt de as van de derde strook (de vierde ligt nog dichterbij de kust van Pašman). Het eiland is onbewoond en heeft dezelfde kenmerken als de overige. Omdat het buiten het nationale park ligt, gelden hier echter minder beperkingen, waardoor bezoekers er meer kunnen doen.

NATIONAAL PARK KORNATEN: ADRESBOEKJE

AANKOMST EN VERTREK

Met de bus – Vanuit Šibenik naar de haven van Murter: dag. 5-9 bussen, 45 min. rijden.

Excursies – De twee vertrekhavens voor excursies zijn Murter in het oosten (*zie onder Šibenik*), en Sali op Dugi Otok. Prijzen 250-320 kn, inclusief toegang tot het park. Excursies vanuit Zadar of Šibenik zijn minder aan te bevelen: het is langer varen en dus blijft er minder tijd over om het park te bezoeken.

Met de boot – De beste manier om de archipel te bezoeken is met een eigen boot, maar ook dan moet er entree voor het park worden betaald. Kaartjes zijn verkrijgbaar bij het parkkantoor (in Murter), in de jachthavens, bij de rederijen, bij erkende toeristenbureaus, en bij de informatiepunten in het park op Ravni Žakan, Vela Panitula en bij Vrulje op Kornat. Er gelden strikte regels voor ankeren (koop behalve een ticket een kaart waarop de toegestane zones met een anker staan aangegeven).

WATERSPORT

Grenspost – Voor boten die via de Kornati-eilanden in Kroatië arriveren, zijn Opat en Proversa de officiële toegangspunten voor de wateren van het nationale park.


Jachthaven van Piškera – ACI marina - ☎ 091 470 00 91 - m.piskera@aci-club.hr. Brandstof is verkrijgbaar in Zaglav, op Dugi Otok.

Jachthaven van Žut – ☎ 022 786 02 78 - m.zut@aci-club.hr - april-okt.

Bootverhuur – Boten met buitenboordmotor (€ 140-350/dag) zijn te huur bij **Eseker Tours** (*Majnova bb - Murter* - ☎ 022 435 669 of

098 480 950 - www.esekertours.hr), die ook overnachtingsadressen kan regelen.

OVERNACHTEN

 **Goed om te weten** – Er zijn heel weinig overnachtingsmogelijkheden in het park, het is bovendien duur en de voorzieningen zijn beperkt. Op Murter (niet ver van Šibenik) zijn meer mogelijkheden.


Murter Kornati Arta – *Prodvrtaje 21* - ☎ 022 436 544 - www.murter-kornati.com. Bureau aan het begin van het dorp, dat appartementen en kamers in Murter en op de Kornati regelt.

Tourist Agency Lory – *Zdrače 2, Betina à Murter* - ☎ 022 435 540 - www.touristagency-lori.hr. Dit bureau is gespecialiseerd in 'Robinsonlogies' en logies in visershutjes.

DOORSNEEPRIJZEN

Colentum – *Put Slanice bb* - ☎ 022 431 100 - www.hotel-colentum.hr - 98 kamers 1288/1512 kn. De kamers zijn niet heel luxueus, maar verder is het een leuk onderkomen buiten het dorp. Prachtig strand. Ideaal voor gezinnen.

UIT ETEN

 **Goed om te weten** – Er zijn enkele eenvoudige *konoba's* op de eilanden. Elke rederij heeft vaste eetadressen voor de passagiers. Wie met een eigen boot komt, kan de jachthaven van Piškera of het dorpje Vrulje aandoen.

WAT MEER LUXE

Klif – *Marina Piškera - april-okt.* ☎ 098 337 496. Verzorgde bediening. Heerlijke gegrilde vis.

Tic Tac – *Hrokešina 5 - rechts in de Lukestraat* - ☎ 022 435 230 of 098 278 494.

DE BAKERMAT VAN DE SCHEEPSSCHROEF

Motovun is een stadje van landrotten, maar toch hebben zeelieden er veel aan te danken. **Josip Ressel** (1793-1857) heeft hier namelijk lang gewoond. Deze naam zal de leek misschien niet veel zeggen, maar zijn verdiensten zijn er niet minder om. Het gaat om de uitvinder van de scheepsschroef. Zonder die uitvinding zouden zeevaarders nog steeds op zeilen zijn aangewezen.

Een andere beroemde inwoner van dit stadje is de Italiaanse autocoureur en voormalig wereldkampioen formule 1 Mario Andretti. In een iets rustiger genre kunnen we de componist **Andrea Antico** (circa 1470-na 1539) noemen, die vooral bekend is als xylograaf, maar veel motetten schreef.

Stadsmuur

Aan de linkerkant, voor de stadspoort. Hier begint het best bewaarde stuk van de middeleeuwse ommuring, dat uit de 13de en 14de eeuw dateert.

Onderste stadspoort

Op deze dubbele poort uit het begin van de 14de eeuw prijkt de Venetiaanse leeuw. Boven de poort verheft zich een bastion. Binnen is er een opslagruimte met Sint-Marcusleeuwen uit verschillende perioden. De poort geeft toegang tot het Josip Resselplein, dat trapsgewijs is aangelegd en waar sommige mensen op de caféterrassen zitten te schaken.

Bovenste stadspoort

Deze schitterende zigzagpoort sluit het Josip Resselplein af en leidt naar het ommuurde centrum.

Andrea Anticoplein (Trg Andrea Antico)

Dit mooie plein doet aan sommige Italiaanse piazza's denken. De linkerkant is omgeven door een harmonieus geheel van paleizen, de gevel van de kerk en de campanile. In het midden staat een fraaie waterput (14de-15de eeuw). Het bovenste deel van het plein, aan de rechterkant, ligt in de schaduw van grote kastanjabomen.

Sint-Stefanuskerk (Crkva Sv. Stjepana)

Achter de eenvoudige voorgevel (begin 17de eeuw) bevinden zich een barokke preekstoel, een *Laatste avondmaal* (17de eeuw) dat wordt toegeschreven aan Stefano Celestio, een hoofdaltaar met marmeren beeldhouwwerk, en muurschilderingen van de hand van Giuseppe Bernardino Bison (18de eeuw).

Toren (Toranj)

Links van de kerk, na een straatje dat naar de stadsmuur loopt.

Een vrij steile trap met onregelmatige en afgesleten treden voert naar de top (wees voorzichtig, want een bordje geeft aan dat bezoekers het gebouw op eigen risico betreden). De middeleeuwse toren met kantelen illustreert de overgang van de romaanse naar de gotische bouwkunst.

Het **uitzicht**★★ vanaf de top is schitterend, zowel over de roze dakpannen van de oude stad als over de omgeving: bosrijke heuvels zo ver het oog reikt, hooggelegen dorpen en gehuchtjes, groene wijnstokken die afsteken tegen okerkleurige akkers. Volgens de inwoners van Motovun is bij heel helder weer in de verte de zee te zien. Eén ding is zeker: als op een vroege zomerochtend de ochtendmist het dal versluiert, zodat alleen de top van de heuvel nog uit de nevelslierten oprijst, levert dat een betoverend schouwspel op.



De wijngaarden rond Motovun
Mauritius / Photonstop

Gemeentelijk paleis

Tegenover de kerk. Dit mooie en sobere renaissancegebouw verleent het plein een zekere voornaamheid.

Palazzo Polesini

Hier is hotel Kaštel tegenwoordig gevestigd (zie 'Adresboekje').

★ Wandeling over de stadsmuur

Deze korte wandeling is een absolute aanrader. Op het Andrea Anticoplein begint een pad over de wallen dat de mogelijkheid biedt binnen enkele minuten de middeleeuwse stad rond te wandelen. Sommige huizen langs het pad zijn bereikbaar via bruggetjes over oude slotgrachten; in enkele van deze huizen zijn nu souvenirwinkeltjes gevestigd. Bijzonder aangenaam is ook dat hier op zomeravonden een welkome bries voelbaar is. Mooie uitkijkpunten op de valleien in de omgeving en op de pannendaken die zich trapsgewijs vastklampen aan de steile hellingen van de heuvel waarop Motovun is gebouwd.

Rondrit Regiokaart (blz. 344)

★★ WIJN, OLIE EN TRUFFELS A1-2

▶ Rondrit van 76 km aangegeven in bruin op de regiokaart (blz. 344) – Een halve dag, inclusief bezichtigingen. Verlaat Motovun in de richting van Pazin. Sla na ongeveer 4 km rechts af naar Poreč en na ongeveer 1 km weer rechts af.

Rakotule (zie Beram en de route langs de bergdorpen) A2

Keer terug naar de weg naar Poreč en vervolg deze over 5 km tot de kruising met de weg naar Buje/Koper, waar u rechts afslaat naar Vižinada.

Vižinada A1

Het eerste wat opvalt bij het naderen van het dorp is de enorme **Hiëronymuskerk** (crkva sv. Jeronima), gewijd aan de kerkvader die de Bijbel in het Latijn

vertaalde en volgens de overlevering afkomstig was uit Istrië. Deze reusachtige neoclassicistische kerk is echter minder fraai dan de **Barnabaskerk** (crkva sv. Barnabe), die uit de romaanse periode dateert (13de eeuw), maar in de tijd van de barok werd verbouwd. De kerk heeft nog een aantal 15de-eeuwse fresco's met voorstellingen uit het leven van Christus (in 2000 gerestaureerd). Op het kerkhof draagt de luifel van de voormalige franciscanenkerk (crkva Majke Božje) een houten kop, waarvan de inwoners in alle ernst beweren dat het om de beruchte Atila gaat.

Volg 1 km na Vižinada (richting Kaštelir) de borden Narduči en Marjan Arman.

Narduči (Vižinada) A1

Dit is het domein van **Marjan Arman**, een van de weinige Kroatische wijnbouwers die zowel om zijn witte (malvasia, chardonnay, pinot gris) als zijn rode wijn (teran, cabernet sauvignon) bekend is. In 1996 voerde deze telg van vier generaties wijnbouwers een volledige reorganisatie van de familiekersers in het dorp Narduči door. Er zijn nu zowel roestvrijstalen vaten als eikenhouten fusten uit Slavonië te vinden. Arman staat bekend om zijn vernieuwingen op het gebied van witte wijn, maar zijn naam staat bovenal voor kwaliteit en raffinement.

Neem weer de weg richting Buje. Steek de Mirna over en sla voorbij de rotonde rechts af naar Grožnjan.

Een onverharde weg loopt ongeveer 3 km omhoog naar Grožnjan en biedt een goed zicht op dit magnifieke dorp en zijn omgeving. Rij voorzichtig in verband met de stenen en de onregelmatige ondergrond van het pad. Wie een asfaltweg verkiest, kan via Buje rijden (een omweg van 19 km).

★★ **Grožnjan/Grisignana A1**

Laat de auto op het parkeerterrein bij de ingang van het dorp staan.

📍 **Umberto Gorjan 3** - ☎ 052 776 131 - www.groznjan-grisignana.hr.

Dit dorp op de top van de heuvel is werkelijk fantastisch. Een esplanade met mooie kastanjabomen steekt uit over de vlakte en leidt naar de toegangspoort in de wallen, waarvan een groot deel bewaard is gebleven. Op de achtergrond verschijnt de kust met zijn badplaatsen en de zee. Het **uitzicht★★** is prachtig, en die indruk wordt nog versterkt door het contrast tussen de drukte aan de kust en de rust in dit dorp.

Het piepkleine, ommuurde dorpje bekoort met zijn architectonische eenheid (de fraaie, okerkleurige steen lijkt zich te koesteren in het zonlicht). Trapsteegjes, overwelfde doorgangen en pleintjes met bomen vormen een geheel dat nergens door slechte smaak of een misplaatst reclamebord wordt ontsierd. U ziet er een fraaie **renaissanceloggia**, de **fontik**, waarvan de naam (afgeleid van het Arabische *fondouk*) verraadt dat het gebouw vroeger een graanopslagplaats was. De Cosmas-en-Damianuskapel met luifel is 16de-eeuws. Het interieur werd in 1990 verfraaid door Ivan Lovrenčić, een hedendaagse schilder, die wellicht net als veel andere artiesten werd verleid om zich hier te vestigen. 's Zomers openen een stuk of vijftien galeries hun deuren.

Rijd naar Buje.

Buje/Buie A1

📍 **Istarska 2** - ☎ 052 772 122 - www.buje.hr.

Op een heuvel van 222 m houdt dit levendige winkelstadje de wacht over de naburige wijngaarden en olijfbomen. De parkeerplaatsen in het centrum zijn meestal overvol, maar de platforms boven de vlakte zijn een goed alternatief, hoewel ze wat minder in het oog vallen. Het kleine centrale plein is het beginpunt van een geplaveide straat met huizen die, ondanks de tand des



Gastronomische schatten

Istrië is een paradijs voor gastronomen en is beroemd om drie kostbare producten die absoluut ter plaatse moeten worden geproefd: wijn, olijfolie en truffels.

TRUFFELS (Tartufi)

Het vochtige en schaduwrijke bos van Motovun, met zijn grijze aarde en rivier de Mirna blijkt de ideale kweekgrond voor truffels te zijn, die hier al sinds de oudheid worden geoogst omdat de Romeinse keizers geen andere op hun tafel wensten. Het is de enige plek ter wereld waar altijd beide truffelvarianten worden gevonden: de witte en de zwarte. Sinds 1990 is de Istrische truffel, na jaren van vergetelheid, weer in ere hersteld, met name de witte truffel (*Tuber magnatum*), de meest gewilde en de grootste die in de herfst wordt geoogst (de zwarte zomertruffel is minder in trek).

OLIJFOLIE (Maslinovo ulje)

Istrië is al sinds mensenheugenis beroemd om zijn olijfolie en overal langs de westkust zijn overblijfselen van de olijfolieproductie uit de Romeinse tijd te vinden. Na eeuwen veronachtzaamd te zijn, herrees deze oude bedrijfstak in 1990 uit zijn as. Als meest noordelijk gelegen productiegebied levert Istrië tegenwoordig een paar van de beste olijfoliën ter wereld. Behalve door zijn voedingswaarde (volgens sommigen zou hij zelfs geneeskrachtig zijn) onderscheidt de Istrische olijfolie zich door zijn smaak, die van een onvergelijkbare, kruidige frisheid is. Het is een absolute aanrader om dit wonder te gaan proeven, dat de producenten graag serveren met een uitstekende Istrische *prosciutto* en zelfgemaakte schapenkaas.

WIJN (Vino)

Ook de Istrische wijn, die al eeuwen door de meest verwende fijnproevers wordt gewaardeerd, is in West-Europa nauwelijks bekend. De Romeinse keizerin Julia Augusta schreef er haar lange leven aan toe en de beroemde reiziger Casanova viel in Istrië voor de charme van de *refosc* die hij in zijn *Memoires* noemt. De Oostenrijks-Hongaarse vorsten waardeerden de wijn zelfs zozeer dat ze in 1902 een spoorlijn lieten aanleggen tussen Poreč en Triëst om het kostbare nat beter naar hun tafels te kunnen vervoeren. Na decennialang te zijn verwaarloosd, is de wijncultuur sinds kort weer in ere hersteld. De Istrische wijngaarden beslaan bij elkaar ongeveer 15.200 ha, voornamelijk in het westen en noordwesten van het schiereiland. De geologische en klimatologische omstandigheden in Istrië zijn ideaal voor de wijnbouw en tegenwoordig produceert het land uitstekende cru's zoals de *malvasia*, een witte wijn met een delicaat boeket en de *teran*, een volle en fruitige rode wijn. Ook andere Istrische wijnen hebben tegenwoordig een goede naam: *hrvatca*, *refosc*, *misal*, *Momjanski muscat*.

Op vrijwel alle domeinen, van vermaarde huizen tot beginnende wijngaarden, nodigen wijnmakers bezoekers uit voor rondleidingen door hun kelders. Ook Vinistra, de winkel en proeverij waar de beste producenten bij zijn aangesloten, is de moeite waard. De beschreven rondrit kan natuurlijk maar een beperkte kennismaking inhouden met de rijke wijncultuur van de regio, waar ten minste zeven wijnroutes doorheen lopen, maar wat let u om zelf op ontdekking uit te gaan?

Vertaling	Michèle Schedler, Eef Gratama, Renneke Hellemans
Eindredactie	Karin Evers
Opmaak	Jan Bos, Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Shutterstock/Mila Atkovska
Oorspronkelijke titel	Croatie
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Anne Teffo (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Eindredactie	Hélène Payelle, Émilie Morin
Redactie	Alexandra Forterre, Mathieu Guillochon, Christine Legrand, Pierre Plantier, Nathalie Rouveyre-Scalbert
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan
Omslagontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Cartografie	Stéphane Anton, Michèle Cana, Nicolas Robert, APEX Cartographie
Met dank aan	Didier Broussard, Marie Simonet

© Michelin, Nederlandse tekst Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2015

© Cartografie: Michelin

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internet-adressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Papiermolen 14-24
NL-3994 DK Houten
degroenereisgids@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2015/45/106 - NUR 512
ISBN 978 94 014 2197 3

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.